

Magyarország az újkor kezdetén

1. Írd az alábbi földrajzi nevek elé a térképvázlat megfelelő betűjelét!

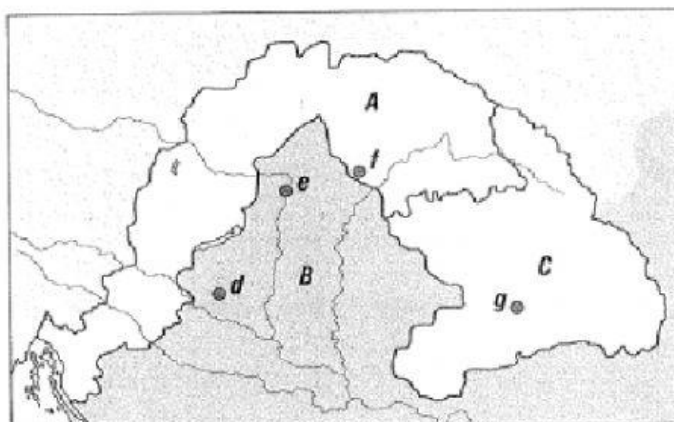
..... Királyi Magyarország;

..... Erdélyi Fejedelemség;

..... Gyulafehérvár;

..... Szigetvár

4	
---	--

2. Hány évig tartott Budán a török uralom? (A kivonáshoz írd be előbb Buda visszafoglalásának, majd elestének évszámát!)

..... – =

2	
---	--

3. Húzd alá azt a történelmi eseményt, amelyik korábban történt!

a) az egri vár védőinek diadala – Szigetvár eleste;

b) a szatmári béke – a Pragmatica Sanctio elfogadása

2	
---	--

4. A felsorolt személyek közül ki volt Dobó István kortársa? Karikázd be a nevét!

Kolumbusz; XIV. Lajos; Szulejmán

1	
---	--

5. Három erdélyi fejedelem tetteit soroltuk fel. Írd a nevüket a meghatározások mellé!

a) Erdély aranykorát teremtette

meg, főiskolát is alapított:

b) Habsburg-ellenes felkelés

vezetője, aki letelepítette a hajdúkat:

c) Habsburg-ellenes szabadságharc

vezetője, aki száműzetésben halt meg:

6. Az alábbi meghatározások melyik fogalomra vonatkoznak?

Karikázd be a betűjelét!

3	
---	--

A) Az Oszmán Birodalom gyalogos zsoldosai, akiket gyermekként családjuktól elszakítva katonaiskolákban neveltek.

a) kalifák;

b) szpáhik;

c) janicsárok

B) Az Oszmán Birodalom egyes tartományainak vezetője.

- a) kádi; b) pasa; c) szultán

C) Földdel alig vagy egyáltalán nem rendelkező szegény jobbágy.

- a) vincellér; b) zsoldos; c) zsellér

3

7. Hogyan kapcsolható a kora újkor magyar történetéhez az alábbi rajzon látható tárgy? Egy mondatral válaszolj!

2

8. Igaz vagy hamis? Az állítások elé írd oda, hogy igaznak (I) vagy hamisnak (H) tartod!

- A szultán elbocsátotta a végvári katonákat.
- A török kiűzése Magyarországról európai összefogással történt.
- Rákóczi a seregében harcoló nemeseknek adómentességet ígért.
- A török uralom idején sok falu pusztult el Magyarországon.
- A katonáskodó székelyek adómentességet kaptak.

5

9. A táblázatban a 18. század végi felnőtt, önálló háztartással rendelkező, Magyarországon élő férfiak számát ábrázoltuk. Az adatok alapján válaszolj a kérdésekre!

a) A telkes jobbágyok vagy a zsellérek száma volt-e nagyobb?

b) Hány százalékot tett ki a telkes jobbágyok és a zsellérek aránya összesen a magyar társadalomban?

c) Mennyi volt a nemesek és a papok száma összesen?

	számuk (fő)	megoszlás
pap	18 000	1,0%
nemes	80 000	4,7%
tisztviselő	5 000	0,3%
polgár	91 000	5,3%
telkes jobbágy	636 000	37,0%
zsellér	890 000	51,7%
összesen	1 720 000	100,0%

3

10. Az alábbiakban egy korabeli forrásból idézünk. A szöveg elolvasása után válaszolj a kérdésekre!

„Dúsak a szarvasmarha-legelők és kiválóak mindenfajta barom számára. A marhaállomány állandóan a pusztában van, nyáron legel, télen szállásra hajtják. A »puszták«-nak nevezett nagy szabad területeket nem is hasznosítják másként. [...]

A szarvasmarha-állomány három csoportra tagozódik [...]; »csordá«-nak nevezik azokat az állatokat, amelyek házi nevelésűek, mindennap visszatérnek a falvakba; mezei nevelésű jószágot népiünk »gulyá«-nak nevezi; végül a hízásra szánt állatok neve »göböl« [...].

De a felsorolt marhaállomány csaknem teljességgel urasági jószág [...], mert a parasztok legeltetési lehetősége nagyon csekély. [...] A lovak őrzői a marhapásztorokkal azonos módon élnek. [...] Errefelé is azt a juhot tenyésztik, amelyet »magyar juh« néven ismerünk. [...] legjobban szeretik [a juhok] az erdei s a hegyvidéki legelőket. Ugyanígyen helyeken vannak zömmel a sertések is.”

- a) Hol legeltették a szarvasmarhákat?
- b) A földesurak vagy a parasztok rendelkeztek-e nagyobb szarvasmarha-állománnyal?
- c) Hogyan nevezték a házi nevelésű szarvasmarhákat?
- d) Melyik juhajtást tenyésztették az említett vidéken?
- e) Összesen hány állatfajt említ a forrás? Karikázd be a helyesnek tartott választ!

kettőt; négyet; ötöt

5	
---	--

11. Írj fogalmazást Mária Terézia és II. József uralkodásáról! Ebbe építsd be az alábbi kifejezéseket: nőági örökösödés, jobbágyrendelet, vámrendelet, kalapos király, türelmi rendelet! (Helyet a 26. oldalon találsz.)

10	
----	--

Összpontszám / teljesített pontszám:

40	
----	--

Érdemjegy:

--	--

Szorgalmi feladat. Írj fogalmazást a várháborúk hőseiről! (Helyet a 27. oldalon találsz.)

[illegible]